

Lezen

Boeken over alles wat Zens bezighoudt: spiritualiteit, gezondheid, persoonlijke groei en maatschappelijke ontwikkelingen.

Door **Nelly de Zwaan**.

'Het leven is wat we ervan maken. Zo was het en zo zal het altijd zijn'

Grandma Moses (1860-1961),

Amerikaans kunstenares

Veerkracht

'De waanzin marcheerde eind 1949 Tibet binnen', schrijft Myra de Rooy in *Het Windpaardhuis*. 'Op 1 oktober 1949 had Mao Zedong de Volksrepubliek China uitgeroepen. Het vormde het einde van een bloedige burgeroorlog: de communisten zegevierden over de nationalististen van Tsjang Kai Tsjek. Het nieuwe regime liet na de overwinning weinig tijd verloren gaan om oude afspraken te realiseren. Eén van Mao's laatste overgebleven taken was de "bevrijding" van Tibet.'

Myra de Rooy kent Tibet goed. Sinds 1986 bezocht ze regelmatig het land om er klim- en trektochten te maken. Eerder schreef ze *Vrouwen in Boeddha's Bergen* over haar reizen door Tibet, Nepal en Ladakh en haar ontmoetingen met vrouwen daar. Ze beschrijft onder andere hoe het boeddhisme, dat door de Chinezen is verbo-

den, nog altijd de drijvende kracht vormt van het bestaan. De titel van De Rooy's nieuwe boek verwijst naar een opvanghuis voor Tibetanen in buurland India. Het is de plek waar de Dalai Lama, de geestelijk en politiek leider van Tibet, na de Chinese inval zijn toevlucht zocht. Van daaruit reist hij de wereld over om te pleiten voor een vrij Tibet. Het Windpaardhuis maakt deel uit van Gu-Chu-Sum, een organisatie die is opgericht door ex-politieke gevangenen die zich inzetten voor hun lotgenoten. Elk jaar arriveren een kleine drieduizend nieuwe vluchtelingen in het Windpaardhuis. Daarnaast probeert de organisatie op allerlei manieren internationaal aandacht te vragen voor de mensenrechten in Tibet. Myra de Rooy ontmoette in het Windpaardhuis ex-politieke gevangenen van alle leeftijden. In haar boek vertelt ze in detail het verhaal van acht van hen. Het zijn verschrikkelijke dingen die deze mensen hebben meegemaakt. Vernederingen, martelingen, opsluiting; maar op de een of andere manier weten ze hun veerkracht

te behouden. Ze voeren veelal een geweldloze strijd, maar vormen desondanks blijkbaar een bedreiging voor de Chinese overheid. De oudste Tibetaan die De Rooy interviewde, is Reting Tenpa. Hij heeft de Chinese inval bewust meegemaakt en is de enige van de geïnterviewden die de Chinezen letterlijk heeft aangevallen. Na de inval sloot hij zich aan bij het verzet. Als guerrillastrijder raakte hij gewond, werd opgepakt en bracht jarenlang in gevangenschap door.

De andere vluchtelingen die De Rooy sprak, hebben het vrije Tibet nooit zelf meegemaakt, maar zagen wel hoe hun cultuur werd verwoest. De jongste ex-politieke gevangene is Gyaltsen Palsang, een meisje dat als kind in het klooster ging, wat normaal was in Tibet. Ze werd opgesloten toen ze op haar dertiende leuzen riep voor een vrij Tibet.

Deze levensverhalen zijn ontstellend. Myra de Rooy heeft ze zonder effectbejag opgeschreven: simpel en indrukwekkend. Ook haar eigen ervaringen en observaties zijn zeer de moeite waard. Een uitstekend boek.

HET WINDPAARDHUIS, MYRA DE ROOY. ASOKA, 224 PAG. € 16,95.

